

Woonwensen-onderzoek

Samenvatting & adviezen

aan Gemeente Twenterand
Diede ter Braak en Niek Steenhagen
Manitobaplein 1
7671 GS Vriezenveen

datum 08 maart 2021 ons kenmerk EP/TWR0012
onderwerp Woonwensen-onderzoek

1) Samenvatting Woonwensen-onderzoek Twenterand

In deze samenvatting vindt u de belangrijkste conclusies aan de hand van het uitgevoerde onderzoek naar de woonwensen onder de inwoners van de gemeente Twenterand, met daarbij aandacht voor de verschillende behoeftes van de twee hoofd-doelgroepen: jongeren/starters op de woningmarkt en ouderen/doorstromers in de gemeente Twenterand.

Doelgroepen; starters & doorstromers

We vroegen twee specifieke 2 groepen om mee te doen aan het onderzoek. Starters zijn de inwoners van Twenterand die (de komende jaren) op zoek zijn/gaan naar een eerste woning. Doorstromers zijn vooral de wat oudere inwoners die op zoek gaan naar een volgende woning.

- Van de starters had het grootste percentage deelnemers aan het woonwensen-onderzoek een leeftijd van 23 tot 30 jaar (49%). Van deze starters woont momenteel nog bij 69% zijn/haar ouders.
- Aan het onderzoek voor de ouderen was 33% van de deelnemers tussen de 50 en 65 jaar, maar ook de groep 35 tot 50 was goed vertegenwoordigd met 28%. Daarom kunnen we niet alleen spreken van ouderen, maar noemen we die groep overig/ouderen
- Bij de doorstromers hebben we bij een aantal vragen specifiek ingezoomd op de leeftijdscategorieën 50-65 jaar, 65-75 jaar en 75-plus, deze groep noemen we de senioren.

We zien een groot verschil tussen de starters en doorstromers als we vragen of men verwacht binnen nu en vijf jaar te verhuizen. Van de starters geeft 83% aan te willen verhuizen binnen vijf jaar en slechts 34% van de overig/ouderen, echter hoe ouder in deze groep, hoe groter de behoefte om binnen vijf jaar te verhuizen (bij 75-plussers 52%). Bij de starters is 40% momenteel op zoek naar een woning. Bij de overig/ouderen is dit slechts 10%.

De top drie belangrijkste redenen om te gaan verhuizen zijn voor de starters:

- zelfstandig gaan wonen (63%)
- samenwonen (35%)
- ruimer wonen met meer ruimte om het huis (14%).

De top drie belangrijkste redenen om te gaan verhuizen zijn voor de doorstromers

- ruimer wonen (35%), met name bij mensen jonger dan 50 jaar
- een woning die geschikt is om oud in te worden (33%), met name bij de 50-plussers de belangrijkste reden.
- Gelijkvloerse woning (18%), ook met name bij de 50-plussers

Kopen of huren?

Het onderzoek toont aan dat beide doelgroepen een voorkeur hebben voor een koopwoning, 72% van de starters en 71% van de doorstromers. Vanaf 65 jaar neemt deze voorkeur echter af, en wordt ook sociale huur vaker genoemd.

Starters die een voorkeur hebben voor koop zijn hebben daarvoor een budget €200.000 tot €250.000 in gedachten. Voor een huurhuis willen ze maximaal €634 kale huur betalen per maand.

Bij de doorstromers zien we een duidelijk hoger beschikbaar budget. Zo heeft 19% tot €425.000 beschikbaar. De kale huurprijs voor doorstromers die geen voorkeur voor huur of koop hebben ligt in de range die zij willen betalen van €750 tot €850. Voor doorstromers die bewust kiezen voor huur is die range echter lager: tussen de €433 en €634. We zien dat de 75-plussers het minst willen besteden aan huurprijs (sociale huur) en de categorie 65-75 jarigen het meest te besteden heeft voor een huurwoning.

Waar zoeken woningzoekenden naar een woning?

Het onderzoek toont aan dat zowel starters als doorstromers een sterke voorkeur hebben in het blijven wonen in dezelfde woonplaats als waar ze nu wonen. Opvallend is wel dat bij de doorstromers uit Vroomshoop de wens om deze plaats te verlaten wat groter is. Slechts 13% van zowel starters als doorstromers is van plan is op zoek te gaan naar een woning buiten de gemeente Twenterand. Mogelijke plaatsen zijn daarbij Ommen, Wierden of Twente-breed. Hoe ouder men wordt hoe minder de behoefte er is om buiten de gemeente iets te zoeken, bij de 50-65 jarigen is deze behoefte het grootst met 25%. Met name bij starters zien we ook een actief zoekgedrag. De doorstromers kenmerken zichzelf meer als passieve zoekers.

Redenen om te blijven wonen in de huidige woonplaats zijn:

- Waarde hechten aan vrienden, familie en goede contacten in de buurt
- Doorstromers geven aan de aantrekkelijke woonomgeving te waarderen (voorzieningen, groen en inrichting van de ruimte)

Redenen om niet te blijven wonen in de huidige woonplaats zijn:

- Jongeren geven aan de sfeer in de wijk als minder aantrekkelijk te zien
- Doorstromers geven aan dat ze de kwaliteit van de woningen als minder aantrekkelijk zien. (prijs, kwaliteit, architectuur en variatie).

Aanvullend op de bovenstaande bevindingen komt uit het onderzoek ook naar voren dat met name jongeren bereid zijn de gemeente Twenterand te verlaten wanneer zij geen geschikte of betaalbare woning kunnen vinden (63%). Bij de oudere doelgroep zien we opvallende verschillen: 72% van de groep 50-65 jarigen geeft aan buiten Twenterand te gaan zoeken als er onvoldoende passend woningaanbod is, van de 65-75 jarigen nog maar 45% en van de 75+ groep nog maar 21%.

Van de starters die in aanmerking komen voor sociale huur, weet het grootste deel hoe het werkt en staat al ingeschreven. Een klein deel wil graag beter geïnformeerd worden, het liefst via een brief van de gemeente of via de website van de gemeente.

Aanbod van woningen is een probleem

Zowel starters als doorstromers geven aan dat er te weinig aanbod binnen de door hen gewenste huur- of prijsklasse is. En vooral de oudste doelgroep, de 75+, geeft ook aan dat de kwaliteit van het woningaanbod niet voldoet aan de eisen.

Naar welk type woning op zoek?

Het onderzoek toont aan dat men beide groepen geen sterke voorkeur hebben voor een nieuwbouwwoning of bestaande woning.

Het grootste deel van de starters is op zoek naar een rij- hoekwoning of een twee-onder-één-kap woning. De oudere doelgroep tot 65 jaar denkt in een vrijstaande woning of gelijkvloerse woning te komen, terwijl de senioren boven de 65 jaar de voorkeur uitspreekt voor een appartement met lift of gelijkvloerse woning (bungalow).

Ook zijn er bij de verdiepingsvraag 'anders' vernieuwende ideeën geopperd voor bijvoorbeeld een samenleef/zorg-woning.

De starters en senioren boven de 65 jaar, kiezen voor een woning met twee slaapkamers, terwijl de tussengroep gaat voor drie slaapkamers.

Voor de starters staat het hebben van een tuin bovenaan het verlanglijstje, met daarnaast de wens voor een berging. De oudere doelgroep wil vooral een goede berging en voldoende parkeerruimte. Hier komt een tuin pas op plek drie.

Bij de doorstromers hebben we in het onderzoek specifiek gevraagd naar een voorkeur voor een levensloopbestendige woning of wel een aanleun-/zorgwoning. Zoals verwacht hebben met name de senioren hier behoefte aan. 78% van de 50-65 jarigen, 76% van de 65-75 jarigen en 57% van de 75-plussers heeft deze voorkeur. De 75+ groep geeft verder aan voorkeur te hebben voor een aanleunwoning (14%) of zorgwoning (21%). De senioren zijn het er over eens dat zij hierbij graag een eigen tuin hebben, of (voor de 65-plusser) op de tweede plek voorkeur voor een levensloopbestendige woning in een appartementencomplex

Duurzaamheid

In het onderzoek vroegen we mensen naar hun mening en ideeën voor verduurzaming van woningen in de gemeente Twenterand. Beide doelgroepen geven aan dat de belangrijkste voorwaarde om energiebesparende maatregelen in huis te nemen 'een betaalbaar aanbod' is.

Starters zijn het meest uitgesproken over waar te beginnen, namelijk de openbare gebouwen en grote blokken huurwoningen. De oudere doelgroep is hier meer verdeeld. Ook bij de vraag in welk geval men wil deelnemen aan een gezamenlijke actie in de straat zijn de meningen verdeeld, maar kan geconcludeerd worden dat men op zoek is naar kostenvoordeel en graag op vrijwillige deelname mee doet.

2) Adviezen voortkomend uit de resultaten van het onderzoek

We geven aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek naar de mening van starters en doorstromers op de Twenterandse woningmarkt een aantal adviezen:

- Op basis van de uitkomsten van het woonwensen-onderzoek adviseren wij om voor inwoners van de gemeente Twenterand, meer woningen beschikbaar te stellen, te bouwen of kavels vrij te geven waar men zelf op kan bouwen. Dit is wenselijk voor beide doelgroepen blijkt uit de antwoorden bij de extra mogelijkheid om opmerkingen of aanvullingen te geven aan het eind van het onderzoek.
- Iets minder dan een derde van de deelnemers geeft aan interesse te hebben in een huurwoning of ze geven aan geen voorkeur te hebben voor koop of huur. Ons advies is om deze groep potentiële huurders niet te vergeten, als het gaat om beschikbaarheid en prijs van huurwoningen. Dus niet alleen de focus op ontwikkeling van koopwoningen en kavels te leggen. Vooral de 75+ groep geeft aan van een koopwoning naar een huurwoning te willen en richt zich qua budget dan vooral op de sociale huur. Jongere senioren hebben meer te besteden en richten zich zowel op particuliere als sociale huur. De helft van de groep starters heeft minder dan €433 te besteden en richt dus ook op de sociale huur.
- Ontwikkeling van woningen heeft een zekere urgentie, aangezien 63% van de Starters en 48% van de oudere doelgroep aangeeft de gemeente Twenterand te verlaten op het moment dat zij geen geschikte/betaalbare woning kunnen vinden. Bij de groep 50-65 jarigen zelfs 72%.
- Voor de doorstromers is het aan te raden ook nieuwe woonmogelijkheden te ontwikkelen. Denk bijvoorbeeld aan kangoeroe-wonen, of een combi van groeps- en zorgwoningen. Dit zijn enkele unieke voorbeelden uit de open vragen. Ons advies is hierbij nog gericht deze ideeën voor nieuwe woonmogelijkheden van de inwoners uit de gemeente Twenterand op te halen en dit mee te nemen in de woonvisie.
- Een veelgehoorde opmerking is dat de woningen saai zijn en er een weinig interessant straatbeeld is. Het is raadzaam hier in de komende woonvisie rekening mee te houden bij verbouwingwensen en bouwplannen.
- Hoewel een groep respondenten aangeeft dat er te weinig te doen is in de gemeente Twenterand op het gebied van cultuur en uitgaan, zien we in de resultaten niet terug dat dit het belangrijkste is om fijn te kunnen wonen. Echter wordt dit argument dusdanig vaak gegeven in de open antwoorden dat het raadzaam is hier goed naar te kijken bij het vormgeven van de nieuwe woonvisie.
- Er is geen behoefte om dichtbij een trein- of busstation te gaan wonen. Wel wenst men een veilige woonomgeving waarbij er ook rekening wordt gehouden met de prijs, kwaliteit en locatie van de toekomstige woningen. Deze kenmerken zouden de gemeente Twenterand en partners mee moeten nemen bij het bepalen van toekomstige bouwprojecten.
- Tot slot onze aanbevelingen omtrent energiezuinige maatregelen. De belangrijkste vereiste om hier zelf mee aan de slag te gaan zijn kosten gerelateerd. Wanneer er een subsidie verleend wordt of korting vanuit de gemeente zijn mensen bereid om energiezuinige maatregelen te treffen. Echter willen ze dit wel op vrijwillige basis doen, dus zelf beslissen of ze wél of niet mee doen.

Woonwensen-onderzoek

Overzicht van resultaten

aan T.a.v. Gemeente Twenterand
Diede ter Braak en Niek Steenhagen
Manitobaplein 1
7671 GS Vriezenveen

datum 08 maart 2021 ons kenmerk EP/TWR0012
onderwerp Woonwensen-onderzoek

1) Aanleiding

De gemeente Twenterand wil graag beter weten wat de woonwensen zijn in de gemeente Twenterand, in het kader van het aanscherpen van de woonvisie. Om een goed beeld te krijgen van de wensen en behoeften is een onderzoek uitgevoerd bij de twee belangrijkste doelgroepen voor de komende jaren: jonge starters en oudere doorstromers. Bij deze laatste groep respondenten zoomen we bij enkele vragen verder in op de groep 50+, waarbij we deze groep opdelen in 3 groepen senioren: 50 tot 65 jaar, 65 tot 75 jaar en 75+. Wanneer de wensen van deze groepen beter in beeld zijn, kan hiermee rekening gehouden worden in het woningaanbod en in de woonomgeving. Om zo van de gemeente Twenterand een aantrekkelijker plek te maken om te gaan of blijven wonen als starter, maar ook voor ouderen een mooie plek om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen.

Iemand wordt als een starter op de woningmarkt gezien zodra diegene voor het eerst een huis wil kopen of huren. Een andere categorie starters zijn mensen die hun woning hebben verkocht en (nog) geen andere woning hebben gevonden. Dit onderzoek is gericht op de behoeften van de eerste categorie starters.

Onderzoeksvragen

- Het onderzoek richt zich op verschillende aspecten van de huidige woningmarkt in de gemeente Twenterand en haar inwoners. Denk hierbij aan de huidige en toekomstige woon- en gezinssituaties en of starters bijvoorbeeld op zoek zijn naar een koop- of huurwoning.
- Daarnaast is de gemeente Twenterand geïnteresseerd in zoekgedrag naar een nieuwe woning en waar deze woning aan moet voldoen.
- Voor de oudere doelgroep brengt het onderzoek ook in kaart hoe men denkt over een levensloopbestendige woning en waar deze aan moet voldoen.
- In het onderzoek is ook aandacht voor energiebesparende keuzes en verduurzaming van woningen.
- Het onderzoek wordt afgesloten met een reflectie op wonen in de gemeente Twenterand.

2) Statistische verantwoording

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de antwoorden

Via het eParticipatieplatform Twenterand.Ikpraatmee is het onderzoek naar de woonwensen binnen de gemeente Twenterand afgenomen. Het onderzoek was beschikbaar vanaf 7 januari tot

29 januari. Met 515 ouderen/doorstromers, waarvan 275 senioren (154 deelnemers 50-65 jarigen, 94 deelnemers 65-75 jarigen, 27 deelnemers 75-plussers) en 52 deelnemende starters is het goed mogelijk betrouwbare resultaten te vinden. Het betrouwbaarheidsniveau dat we hierbij mogen hanteren is 95% met een foutenmarge van 5%. Dit betekent dat we met 95% zekerheid dezelfde antwoorden zullen vinden wanneer we het onderzoek herhalen onder deze onderzoeksgroep.

Representativiteit van de deelnemers

Naast de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de gegeven antwoorden is het belangrijk om te weten of de deelnemers van het onderzoek ook representatief zijn. Met andere woorden, vertegenwoordigd hun mening die van de andere vergelijkbare inwoners in de gemeente Twenterand? We hebben dit bekeken aan de hand de variabelen: leeftijd, man-vrouw verdeling, woonplaats, inkomen, opleiding.

Leeftijd?	Starters	Overig/ ouderen
Jonger dan 18 jaar	0%	0%
20 tot 23 jaar	34%	0%
23 tot 30 jaar	49%	6%
30 tot 35 jaar	8.5%	7%
35 jaar en ouder	8.5%	-
35 tot 50 jaar	-	28%
50 tot 65 jaar	-	33%
65 tot 75 jaar	-	20%
75+		6%
<i>Gemiddelde leeftijd deelnemers</i>	<i>26 jaar</i>	<i>58 jaar</i>

Geslacht?	Starters	Overig/ ouderen
Man	57%	63%
Vrouw	43%	37%

Woonplaats	Starters	Overig/ ouderen	Werkelijke verdeling
Vriezenveen	36.5%	50%	41%
Vroomshoop	29%	23%	26%
Westerhaar- Vriezenveensewijk	8%	6%	14%
Den Ham	17%	16%	5%
Bruinehaar	0%	0%	??
De Pollen	0%	1%	2%
Geerdijk	0%	1%	2%
Buitengebied	2%	1%	1%
Buiten Twenterand	9%	1%	-

Netto maandinkomen	Starters	Overig/ ouderen
Minder dan € 1000	15%	4.81%
Tussen de € 1000 en € 2000	25.5%	22%
Tussen de € 2000 en € 3000	42.5%	30%
Meer dan € 3000	6%	23%
Onbekend	11%	20%

**Gemiddeld inkomen in de gemeente Twenterand is €2300 netto per maand, €27600 per jaar (gemiddeld van alle inkomensontvangers)*

Opleiding	Starters	Overig/ ouderen
Middelbare school / LBI	6%	12%
MBO	36%	40%
HBO/WO	55%	45%
Anders, namelijk...	2%	3%

conclusies t.a.v. representativiteit

- We zien dat de gemiddelde leeftijd van de starters in ons onderzoek (26 jaar) iets jonger is dan de gemiddelde leeftijd van woningstarters in heel Nederland (32 jaar)
- We zien bij de oudere doorstromers dat het met name de groep van boven de 50 jaar heeft meegedaan.
- We zien een bijna gelijke verdeling tussen het aantal mannen en vrouwen die hebben deelgenomen aan het onderzoek.
- We zien dat de woonplaatsen van onze deelnemers redelijk overeenkomen met de werkelijke verdeling. Wel is er sprake van enige oververtegenwoordiging van deelnemers uit Den Ham.
- Wanneer we de opleidingsgegevens van onze deelnemers vergelijken met die uit het Volksgezondheidszorg onderzoek 2019, het opleidingsniveau van de oudere doorstromers goed hiermee overeenkomt. (<https://www.volksgezondheidszorg.info>)

Er mag op basis van de verschillende kenmerken worden geconcludeerd dat de deelnemers een goede afspiegeling zijn van de inwoners uit de gemeente Twenterand. We garanderen geen representativiteit, maar de uitkomsten kunnen wel gelezen worden als een goede richting van de mening van de inwoners.

3) Opzet rapportage

In dit rapport geven we een vrij letterlijke weergave van de resultaten van twee onderzoeken met hetzelfde thema 'Woonwensen' bij twee doelgroepen in de gemeente Twenterand.

- Doelgroep 1: jongeren/starters op de woningmarkt
- Doelgroep 2: oudere doorstromers*/**

* In de groep oudere doorstromers hebben we ook de deelnemers meegenomen die onder de 50 zijn maar die zichzelf wel als doorstromer op de woningmarkt bestempelen

** Bij enkele relevante vragen hebben we deze groep verder opgesplitst om specifiek de wensen van de senioren te kunnen beoordelen. Deze uitkomsten zijn terug te vinden in de tabellen met accentkleur oranje:

We hebben ervoor gekozen om deze resultaten in één rapportage terug te koppelen, omdat de conclusies en aanbevelingen meegenomen worden in dezelfde woonvisie voor de gemeente

Twenterand. Uiteraard hebben we opvallende verschillen of overeenkomsten tussen de doelgroepen geanalyseerd en verwoord.

Leeswijzer: Antwoorden weergegeven in vorm van percentages

- Wanneer deelnemers bij een vraag de mogelijkheid hadden één keuze te maken wordt de verdeling van de antwoorden in de vorm van percentages gegeven.
- In bijlage 1 van de rapportage vindt u het volledige overzicht van de gegeven open antwoorden en eventuele gegeven toelichtingen.
- Om te benadrukken wat de meest genoemde antwoorden zijn in de rapportage maken we verder gebruik van de kleur groen:

4) Uitkomsten vragen

1 - Huidige en toekomstige woon- en gezinssituatie:

1. Wat is je huidige woon/gezinssituatie?		
	Starters	Overig/ouderen
Thuis bij ouders	69%	1%
Alleenstaand met huisgenoot/huisgenoten	0%	3%
Alleenstaand zonder huisgenoot/huisgenoten	2%	8%
Samenwonend/gehuwd	15%	45%
Samenwonend/gehuwd met kind(eren)	12%	43%
Alleenstaand met kind(eren)	2%	0%

3 In wat voor woning woon je nu?		
	Starters	Overig/ouderen
Koopwoning	79%	86%
Huurwoning particulier	6%	4%
Huurwoning corporatie (sociale huur)	13%	10%
Anders, namelijk:	2%	0.4%*

**nieuwbouwwoning; eigen woning geërfd van ouders*

4. In wat voor type woning woon je nu?		
	Starters	Overig/ouderen
Kleine zelfstandige wooneenheid (zoals een 1 of 2 kamerappartement)	2%	1%
Groter appartement (met meer dan 2 kamers)	0%	3%
Op kamers	2%	0%
Eengezinswoning (rijtjeswoning, twee-onder-één-kap)	60%	47%
Vrijstaande woning	35%	47%
Anders, namelijk...	2%	3%*

**levensloopwoning; winkel met wooneenheden; boerderij; seniorenwoning; vrijstaand geschakeld met schuur; bovenwoning*

5. Ben je op zoek naar een woning, of verwacht je binnen 5 jaar op zoek te gaan naar een woning?	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Ja, ik ben momenteel op zoek naar een woning	40%	10%	6.5%	10%	4%
Ja, ik verwacht binnen nu en 2 jaar op zoek te gaan	23%	7%	2%	8.5%	7%
Ja, ik verwacht tussen 2 en 5 jaar op zoek te gaan	19%	16%	12%	22%	41%
Nee, ik verwacht niet binnen 5 jaar op zoek te gaan	17%	66%	79%	60%	48%

6. Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om op zoek te gaan naar een nieuwe woning? (maximaal 3 antwoorden)	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Ik wil zelfstandig wonen	63%	4%	0%	0%	0%
Ik wil gaan samenwonen	35%	4%	0%	3%	0%
Ik wil ruimer wonen/ meer ruimte om het huis	14%	35%	22%	0%	0%
Ik wil kleiner wonen / minder ruimte om het huis	0%	19%	41%	42%	29%
Ik zoek een beter onderhouden woning	2%	5%	0%	0%	0%
Ik zoek een energiezuinigere woning	7%	17%	9%	16%	0%
Ik zoek een goedkopere woning	0%	2%	0%	0%	0%
Ik zoek een gelijkvloerse woning	2%	18%	25%	42%	29%
Ik zoek een nieuwbouwwoning / wil zelf een woning bouwen	12%	15%	16%	0%	0%
Ik wil van een huurwoning naar een koopwoning verhuizen	12%	8%	0%	3%	0%
Ik wil van een koopwoning naar een huurwoning verhuizen	0%	6%	6%	8%	21%
Ik zoek een woning die geschikt is om oud in te worden	-	33%	44%	66%	79%
Ik kan mijn huidige woning niet aan mijn wensen aanpassen	2%	11%	3%	5%	14%
Bereikbaarheid van werk	2%	2%	0%	0%	0%
Aanwezigheid van zorgvoorzieningen	-	5%	3%	8%	14%
Dichter bij winkels en voorzieningen	0%	5%	3%	8%	21%
Dichter bij familie / vrienden	2%	3%	6%	3%	0%
Ik wil in een andere buurt wonen	2%	7%	13%	0%	0%
Anders, namelijk...	0%	10%*	19%	5%	7%

**moet t.z.t. uit de woning; willen naast elkaar wonen; woning voor meerdere stellen om oud in te worden; kleiner, meer ruimte om het huis; buurt verpaupert hier; emigratieplannen; overlast van buren; woonwaggen met standplaats (VAK)*

Tussenconclusie demografische gegevens en woning interesse bij de starters op de woningmarkt:

- 69% van de deelnemers woont op dit moment nog thuis bij zijn/haar ouders.
- 60% van de respondenten woont op dit moment in een ééngezinwoning.
- 82% van alle deelnemers geeft aan op zoek te zijn of binnen nu en maximaal 5 jaar op zoek te gaan naar een nieuwe woning.

Tussenconclusie demografische gegevens en woning interesse bij overige/oudere inwoners gemeente Twenterand

- 88% van de deelnemers woont op dit moment samen, al dan niet met kind(eren).
- 86% woont in een koopwoning
- 47% van de respondenten woont op dit moment in een ééngezinwoning.

- En 47% van de respondenten woont op dit moment in een vrijstaande woning.
- 34% van alle deelnemers geeft aan op zoek te zijn of binnen nu en maximaal 5 jaar op zoek te gaan naar een nieuwe woning.
- Bij de senioren is het percentage dat binnen 5 jaar op zoek wil/gaat naar een nieuwe woning bij de 75-plussers het hoogst 52%, zij willen het liefst naar een woning die geschikt is om oud in te worden. Bij 65-75 jarigen wil 40% binnen nu en 5 jaar op zoek naar een andere woning. Ook zij willen naar een gelijkvloerse woning en één die geschikt is om ouder in te worden.

2 - Type nieuwe woning; koop of huur?

Aan deelnemers die aangaven binnen nu en 5 jaar op zoek te gaan naar een nieuwe woning werd vraag 7 getoond over het type waarnaar ze op zoek willen:

7. Gaat je voorkeur uit naar een huur- of koopwoning?			Senioren		
	Starters	Overig/ Ouderen	50-65	65-75	75+
Koopwoning	72%	71%	84%	50%	43%
Huurwoning particulier	2%	2%	0%	5%	7%
Huurwoning corporatie (sociale huur)	12%	13%	9%	13%	29%
Weet nog niet	0%	0%	0%	0%	0%
Geen voorkeur	14%	13%	6%	32%	21%
	<i>N= 43</i>	<i>N= 171</i>	<i>N = 84</i>		

Deze vraag levert 3 groepen die we een aantal specifieke vragen stelden.

Te weten de groep die:

1. Geen voorkeur heeft voor koop- of huurwoning
2. Een huurwoning wil
3. Een koopwoning wil

Groep 1) Toekomstige woningzoekers die geen voorkeur voor koop- of huurwoning hebben. Aan deze deelnemers werd vraag 8 t/m 15 getoond:

8. Welk bedrag wil/kan je (eventueel samen met partner) per maand betalen voor een woning?	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Minder dan € 433	25%	5%	0%	8%	0%
€ 433 tot € 634	50%	11%	0%	0%	67%
€ 634 tot € 679	0%	5%	0%	8%	0%
€ 679 tot € 753	25%	21%	50%	8%	0%
€ 753 tot € 850	0%	26%	50%	33%	0%
€ 850 tot € 950	0%	11%	0%	17%	0%
€ 950 of meer	0%	21%	0%	25%	33%
	N= 4	N= 19	N = 17		

9. Sta je ingeschreven als woningzoekende bij woningcorporatie Mijande Wonen?	Starters	Overig/ouderen
Nee	25%	79%
Ja, sinds het jaar...	75%*	21%**
	N=4	N= 19

* 2020, 2020, 2011 / ** 2020, >15 jaar

10. Weet jij hoe je aan een sociale huurwoning kan komen?	Starters	Overig/ouderen
Ja, ik sta al ingeschreven en/of huur al bij een corporatie	75%	-
Nee, ik zou graag beter geïnformeerd willen worden over de sociale huur in Twenterand	25%	-
Ik kom niet in aanmerking voor sociale huur	0%	-
Ik ben niet geïnteresseerd in een (sociale) huurwoning	0%	-
	N=4	-

11. Hoe zou jij geïnformeerd willen worden over sociale huur? (meerdere antwoorden mogelijk)	Starters	Overig/ouderen
Via een brief van de gemeente	50%	-
Via de website van de gemeente	50%	-
Via social media	25%	-
Via advertenties en berichten in lokale gedrukte media	25%	-
Door voorlichting op school	50%	-
Door voorlichting bij (sport)verenigingen	0%	-
Ik kan al voldoende informatie vinden	0%	-
Anders, namelijk:	25%*	-
	N=4	-

*Via Mijande of algemene voorlichting voor 'jongeren' in bijv. het Punt

12. Welk bedrag wil/kan je (eventueel samen met partner) betalen voor een woning? (aankoopprijs)	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Minder dan €140.000	0%	11%	0%	8%	0%
€ 140.000 - € 180.000	50%	11%	50%	0%	0%
€ 180.001 - € 200.000	25%	0%	0%	0%	0%
€ 200.001 - € 250.000	0%	16%	0%	17%	33%
€ 250.001 - € 300.000	25%	26%	0%	33%	33%
€ 300.001 - € 350.000	0%	16%	50%	8%	33%
€ 350.001 - € 425.000	0%	16%	0%	25%	0%
€ 425.001 - € 550.000	0%	0%	0%	0%	0%
€ 550.001 - € 675.000	0%	5%	0%	8%	0%
€ 675.001 - €800.000	0%	0%	0%	0%	0%
Meer dan € 800.000	0%	0%	0%	0%	0%
	N=4	N = 19	N = 17		

13. Aan welk soort bouw denk je bij het kopen van een nieuw huis?	Starters	Overig/ouderen
Maakt niet uit	100%	74%
Bestaande bouw	0%	16%
Nieuwbouw	0%	11%
	N= 4	N = 19

14. Hoe wil je je wens voor nieuwbouw realiseren?	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Zelf bouwen	0%	0%	0%	0%	0%
Samen met anderen bouwen	0%	19%	50%	9%	50%
Via een aannemer/ontwikkelaar laten bouwen	25%	31%	0%	36%	0%
Via een verhuurder laten bouwen	0%	6%	0%	9%	0%
Weet ik niet	50%	31%	50%	27%	50%
Anders, namelijk:	25%*	13%**	0%	18%	0%
	N= 4	N =16	N = 15		

*Ik heb geen wens voor nieuwbouw

** project seniorenwoningen Smithoek; woonwagen

15. Heb je hulp nodig van de gemeente bij de financiering van jouw huidige of toekomstige woning?		
	Starters	Overig/ouderen
Nee, niet nodig	25%	84%
Ja, lening voor duurzaamheidsmaatregelen woning	0%	5%
Ja, lening voor starters (aanvullend op hypotheek)	50%	-
Ja, lening voor levensloopbestendig maken woning	-	5%
Anders, namelijk:	25%*	5%**
	<i>N= 4</i>	<i>N = 19</i>

Groep 2) Toekomstige woningzoekers die op zoek gaan naar een huurwoning. Aan deze deelnemers werd vraag 16 t/m 19 getoond:

16. Welk bedrag wil/kan je (eventueel samen met partner) per maand betalen voor een woning? (kale huurprijs)		
	Starters	Overig/ouderen
Minder dan € 433	50%	15%
€ 433 tot € 634	0%	44%
€ 634 tot € 679	33%	11%
€679 tot € 753	17%	22%
€753 tot € 850	0	4%
€ 850 tot € 950	0	4%
€ 950 of meer	0%	0%
	<i>N=6</i>	<i>N = 27</i>

17. Sta je al ingeschreven als woningzoekende bij woningcorporatie Mijande Wonen?		
	Starters	Overig/ouderen
Ja, sinds het jaar...	50%	41%
Nee	50%*	59%**
	<i>N= 6</i>	

*2013,2020, weet niet

** 2020, 2010, 2017, 2002, 2008, 2016, weet niet

18. Weet jij hoe je aan een sociale huurwoning kan komen?		
	Starters	Overig/ouderen
Ja, ik sta al ingeschreven en/of huur al bij een woningcorporatie	50%	-
Nee, ik zou graag beter geïnformeerd willen worden over de sociale huur in Twenterand	33%	-
Ik kom niet in aanmerking voor sociale huur	0%	-
Ik ben niet geïnteresseerd in een (sociale) huurwoning	17%	-
	<i>N=6</i>	-

19. Hoe zou jij geïnformeerd willen worden over sociale huur? (meerdere antwoorden mogelijk)		
	Starters	Overig/ouderen
Via een brief van de gemeente	83%	-
Via de website van de gemeente	17%	-
Via social media	17%	-
Via advertenties en berichten in lokale gedrukte media	0%	-
Door voorlichting op school	17%	-
Door voorlichting bij (sport)verenigingen	0%	-
Ik kan al voldoende informatie vinden	17%	-
Anders, namelijk:	0%*	-
	<i>N=6</i>	-

Groep 3) Toekomstige woningzoekers die op zoek gaan naar koopwoning. Aan deze deelnemers werd vraag 20 t/m 28 getoond:

20. Welk bedrag wil/kan je (eventueel samen met partner) betalen voor een woning? (alleen aankoopprijs)	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Minder dan €140.000	7%	1%	0%	0%	0%
€ 140.000 - € 180.000	10%	6%	4%	5%	0%
€ 180.001 - € 200.000	17%	3%	0%	5%	0%
€ 200.001 - € 250.000	33%	13%	11%	11%	33%
€ 250.001 - € 300.000	20%	19%	19%	47%	0%
€ 300.001 - € 350.000	10%	18%	26%	16%	50%
€ 350.001 - € 425.000	0%	19%	11%	5%	17%
€ 425.001 - € 550.000	3%	13%	22%	11%	0%
€ 550.001 - € 675.000	0%	3%	0%	0%	0%
€ 675.001 - €800.000	0%	3%	4%	0%	0%
Meer dan € 800.000	0%	2%	4%	0%	0%
	<i>N= 30</i>	<i>N = 120</i>	<i>N = 52</i>		

21. Aan welk soort bouw denk je bij het kopen van een nieuw huis?	Starters	Overig/ouderen
Maakt niet uit	70%	58%
Bestaande bouw	23%	15%
Nieuwbouw	7%	28%
	<i>N= 30</i>	<i>N= 120</i>

22. Kluswoningen... Ben je bereid zelf te klussen aan je huis?			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Ja, en ik kan zelf veel grote klussen doen	20%	21%	30%	0%	0%
Ja, en ik kan zelf de kleinere klussen doen	17%	30%	30%	16%	50%
Nee, ik kan dat zelf niet, maar heb hiervoor wel hulp van vrienden/familie	33%	13%	7%	11%	0%
Nee, dat is voor mij geen optie	27%	36%	33%	74%	50%
	N= 30	N = 120	N = 52		

23. Hoe wil je je wens voor nieuwbouw realiseren?			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Zelf bouwen	0%	27%	20%	0%	0%
Samen met anderen bouwen	0%	6%	0%	0%	100%
Via een aannemer/ontwikkelaar laten bouwen	50%	55%	60%	86%	0%
Via een verhuurder laten bouwen	0%	0%	0%	0%	0%
Weet ik niet	50%	6%	20%	14%	0%
Anders, namelijk:	0%*	6%**	0%	0%	0%
	N= 2	N =33	N=5	N=7	N=1

** we staan open voor diverse mogelijkheden; Op de Smithoek of een eventuele andere centrale plek in het hart van Den Ham

24. Heb je hulp nodig van de gemeente bij de financiering van jouw huidige of toekomstige woning?		
	Starters	Overig/ouderen
Nee, niet nodig	40%	78%
Ja, lening voor duurzaamheidsmaatregelen woning	7%	17%
Ja, lening voor starters (aanvullend op hypotheek)	47%	-
Ja, lening voor levensloopbestendig maken woning	-	2%
Anders, namelijk:	7%*	3%**
	N= 30	

* weet ik (nog) niet

** de grondprijs aantrekkelijk maken als er überhaupt nog grond te koop is; weet niet; starterslening

25. In welk type woning denk jij binnen nu en 5 jaar te wonen			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Rij- /hoekwoning	35%	7%	3%	3%	0%
Twee-onder-één-kap woning/ geschakelde woning	40%	12%	0%	5%	0%
Vrijstaande woning	10%	34%	37.5%	5%	7%
Appartement met lift	2.5%	13%	6%	42%	21%
Appartement zonder lift	5%	1%	0%	0%	7%
Gelijkvloerse woning (bungalow)	0%	18%	34%	24%	43%
Zelfstandige woning bij een woon- zorgcomplex (bijv. aanleunwoning)	2.5%	4%	3%	8%	14%
Kamer in een verzorgings-/ verpleeghuis	0%	0%	0%	0%	0%
Woonboerderij of boerderij met bedrijf	0%	2%	3%	0%	0%
Anders, namelijk:	5%*	9%**	13%	13%	7%
	N= 40	N = 163	N = 84		

**Ik denk een rijwoning, maar hoop op een 2-onder-1-kap of liever vrijstaand huis.*

**Ik hoop op een studio, of soort tiny house, maar die dat in Twenterand niet voorbij komen.*

***Een esthetisch amuserend gebouw waardoor de leefomgeving van de gemeente Twenterand wordt verrijkt.*

***Dubbel levensloop bestendig gezins- en tegelijkertijd zorgwoning*

26. Hoeveel voorkeur heb je voor de volgende kenmerken?	Hoe hoger het cijfer hoe sterker de voorkeur (schaal 0 – 5)		Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Tuin	3.85	3.78	3.81	2.85	2.92
Balkon of dakterras	1.48	2.19	2.21	3.69	3.33
Voldoende parkeerruimte	3.52	4.16	4.23	4.19	4.07
Berging	3.77	4.23	4.28	4.14	4.08
Anders, namelijk:	*	**			
	N= 40	N = 163	N = 84		

**schuur*

*** garage/carport; ruime keuken*

27. Uit hoeveel kamers bestaat de woning waar je naar op zoek bent of naar op zoek gaat?			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Eén kamer (in een woning met gedeelde voorzieningen)	0%	0%	0%	0%	0%
Studio (1 ruimte met eigen voorzieningen)	0%	0%	0%	0%	0%
Woonkamer (incl. keuken) en 1 slaapkamer	12.5%	2%	0%	8%	0%
Woonkamer (incl. keuken) en 2 slaapkamers	45%	31%	47%	61%	57%
Woonkamer (incl. keuken) en 3 slaapkamers	27.5%	40%	47%	26%	36%
Woonkamer (incl. keuken) en 4 of meer slaapkamers	10%	26%	3%	5%	7%
Overige (geen nadere toelichting):	5%*	2%**	3%	0%	0%
	N= 40	N= 162	N = 84		

*Een huis met 1 leefruimte en 1 a 2 slaapkamers

*Ligt eraan hoe duur het is. Studio met aparte slaapkamer of tiny house zou prima zijn. Maar extra slaapkamer zou goed van pas komen voor hobby's.

**woonmogelijkheid met groot gezin en grootouders

28. Met wie wil je in de woning gaan wonen?			Senioren		
	Starters	Overige/ouderen	50-65	65-75	75+
Samen met partner	37.5%	56%	3%	5%	7%
Alleen	52.5%	7%	6%	0%	0%
Samen met partner en kind(eren)	7.5%	31%	84%	95%	93%
Alleen met kind(eren)	2.5%	5%	6%	0%	0%
Samen met vriend(en)/vriendin(nen)	0%	1%	0%	0%	0%
	N= 40	N = 162	N = 84		

Aan de oudere groepen die op zoek gaan naar een woning werden nog de volgende 2 vragen getoond:

a) Heeft u bij uw nieuwe woning een voorkeur voor levensloopbestendige woning, of een aanleunwoning?	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Nee	-	48%	16%	13%	7%
Ja, een levensloopbestendige woning	-	41%	78%	76%	57%
Ja, een aanleunwoning	-	4%	3%	8%	14%
Ja, een zorgwoning	-	2%	0%	0%	21%
Anders, namelijk:	-	4%**	3%	3%	0%
	-	<i>N = 163</i>	<i>N = 84</i>		

***Kangerewoning*

b) Naar wat voor soort levensloopbestendige woning gaat uw voorkeur uit?	Senioren				
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Levensloopbestendige woning met eigen tuin	-	53%	67%	45%	36%
Levensloopbestendige woning in appartementencomplex	-	12%	3%	21%	29%
Levensloopbestendige patiowoning / hofjeswoning	-	10%	13%	16%	7%
Levensloopbestendige woongemeenschap / groepswonen	-	3%	0%	8%	7%
Zorg- of aanleunwoning nabij woonzorgcentrum	-	5%	3%	3%	21%
Anders, namelijk:	-	18%**	15%	7%	0%
	-	<i>N = 131</i>	<i>N = 42</i>		

***wel ruimte voor ontmoeting, geen groepswonen*

Tussenconclusie type woning Starters:

- 72% van de deelnemers heeft een voorkeur voor een koopwoning.
- Van alle personen die op zoek zijn naar een huurwoning staat 60% ingeschreven bij de woningcorporatie Mijande Wonen.
- Men heeft een kleine voorkeur voor twee types woningen. Rijtjeswoningen en een twee-onder-één-kap woning krijgen de voorkeur.

- 35% van de respondenten geeft aan in de toekomst graag met zijn/haar partner te willen samen wonen. 63% wil vooral zelfstandig wonen binnen nu en 5 jaar.

Tussenconclusie type woning Overig/ouderen:

- 71% van de deelnemers heeft een voorkeur voor een koopwoning.
- Van alle personen die op zoek zijn naar een huurwoning staat 33% ingeschreven bij de woningcorporatie Mijande Wonen.
- De oudere doelgroep heeft een lichte voorkeur voor een vrijstaande woning (34%) voor de nabije toekomst. Maar als we kijken naar de senioren zien we dat zij vooral op zoek gaan naar een gelijkvloerse woning/bungalow, of appartement met lift.
- Mensen willen vooral ruimer wonen (35%) of zoeken een woning die geschikt is om oud in te worden (33%)
- Alle senioren hebben een sterke voorkeur voor een levensloopbestendige woning. Bij de 75-plussers komt ook de wens voor een zorgwoning/aanleunwoning naar voren.
- Bij deze levensloopbestendige woning zijn een goede berging en voldoende parkeerruimte belangrijker dan een tuin of balkon.
- 65-plussers geven aan voldoende te hebben aan twee slaapkamers.

3) Zoekproces nieuwe woning

Aan deelnemers die aangaven binnen nu en 5 jaar op zoek te gaan naar een nieuwe woning werd gevraagd hoe ze dit zoeken gaan invullen. Ook vroegen wat de obstakels zijn bij het zoeken naar een nieuwe woning.

29. Mogelijk ga je binnen 5 jaar verhuizen. Heb je al concrete stappen gezet om je verhuiscens te realiseren? (meerdere antwoorden mogelijk)	Senioren				
	Starters	Overige/ouderen	50-65	65-75	75+
Nee	18%	38%	41%	50%	64%
Ja, ik heb naar woningen gezocht via websites	68%	42%	47%	26%	7%
Ja, ik ben ingeschreven bij een woningcorporatie	25%	13%	6%	18%	21%
Ja, ik reageer actief op (huur)woningen	18%	9%	6%	8%	7%
Ja, ik heb mijn woning laten taxeren	0%	12%	19%	16%	0%
Ja, ik heb mijn woning te koop gezet (bijv. via een makelaar/Funda)	3%	1%	3%	3%	0%
Ja, ik heb een te koop/ huur staande woning bezocht	23%	12%	12%	3%	0%
Ja, ik heb uitgezocht hoeveel huur of hypotheek ik kan betalen	50%	26%	19%	3%	7%
Ja, ik heb een zoekopdracht gegeven aan een makelaar	13%	8%	9%	0%	7%
Ja, anders:	8%	7%	3%	8%	0%
			<i>N = 84</i>		

30. Vind je het lastig een goede woning te vinden? (meerdere antwoorden mogelijk)	Senioren				
	Starters	Overige/ouderen	50-65	65-75	75+
Nee	5%	19%	28%	13%	14%
Ja, te weinig aanbod binnen huur- of prijsklasse	80%	49%	41%	53%	50%
Ja, kwaliteit van het woningaanbod voldoet niet aan mijn eisen	23%	31%	31%	26%	43%
Ja, inkomens- en of hypotheekeisen houden mij tegen	35%	12%	3%	3%	0%
Anders, namelijk:	18%*	20%**	22%	16%	14%

31. Wat doe je als er in de gemeente Twenterand onvoldoende geschikt/betaalbaar woningaanbod is?			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Dan ga ik verder zoeken buiten de gemeente Twenterand	63%	48%	72%	45%	21%
Dan blijf ik wachten totdat er een geschikte woning vrijkomt	25%	43%	25%	47%	50%
Dan neem ik genoegen met een woning die minder aan mijn wensen voldoet	3%	6%	3%	5%	21%
Anders, namelijk...	10%*	4%**	0%	3%	7%
			<i>N = 84</i>		

32. Hoe ga je op zoek naar een nieuwe woning? (meerdere antwoorden mogelijk)			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Via www.funda.nl	88%	76%	84%	63%	43%
Via makelaars	68%	64%	69%	61%	50%
Via de site van woningcorporatie Mijlande Wonen	35%	18%	13%	16%	29%
Via de site van de gemeente Twenterand	18%	19%	9%	24%	14%
Via social media, zoals Facebook en Instagram	60%	23%	13%	5%	0%
Via familie, bekenden, kennissen	63%	46%	47%	32%	36%
Geen idee/ weet ik niet	8%	3%	0%	8%	7%
Anders, namelijk...	8%*	6%**	9%	5%	0%
			<i>N = 84</i>		

Tussenconclusie zoekproces Starters nieuwe woning :

- Wanneer er onvoldoende geschikte en/of betaalbare woningen worden aangeboden in de gemeente Twenterand gaat meer dan de helft van de deelnemers (63%) op zoek naar een nieuwe woning buiten de gemeente Twenterand.
- Maar liefst 88% van de deelnemers wil/zou de website funda.nl gebruiken voor het zoeken naar een nieuwe woning.
- 80% van de woningzoekende starters vindt het moeilijk een woning te vinden: te weinig aanbod in de huur- en prijsklasse.

Tussenconclusie zoekproces Overig/ouderen nieuwe woning :

- Bij de senioren zien we dat vooral de groep 50-65 jarigen het actiefst op zoek is naar een woning. Bij de 65-plussers heeft meer dan de helft nog geen actie ondernomen.
- Wanneer er onvoldoende geschikte en/of betaalbare woningen worden aangeboden in de gemeente Twenterand gaat bijna de helft van de deelnemers (48%) op zoek naar een nieuwe woning buiten de gemeente Twenterand.
Hoe ouder de inwoner hoe honkvaster ze zijn, vooral 75-plussers geven aan dan wel te blijven wachten tot er iets beschikbaar komt.
- De zoektocht is voor senioren lastig, ongeveer de helft van de senioren geeft aan dat er te weinig aanbod is binnen de prijsklasse. En 43% van de 75-plussers geeft aan dat de kwaliteit van de woningen niet voldoet aan hun eis.
- Maar liefst 76% van de deelnemers wil/zou de website funda.nl gebruiken voor het zoeken naar een nieuwe woning. Bij de senioren is echter ook de makelaar nog populair om een nieuwe woning te vinden, of bij de 75-plussers de site van Mijande Wonen.

4) Locatie nieuwe woning

Wat voor kenmerken zijn belangrijk bij het kiezen van een nieuwe woning.

33. In welke plaats zou je het liefst op zoek gaan naar jouw nieuwe woning?	Senioren				
	Starters	Overig/ ouderen	50-65	65-75	75+
Weet niet	0%	4%	13%	0%	7%
Vriezenveen	38%	46%	38%	42%	50%
Vroomshoop	25%	17%	16%	18%	14%
Westerhaar-Vriezenveensewijk	3%	4%	0%	5%	0%
Den Ham	18%	11%	6%	11%	21%
Bruinehaar	0%	0%	0%	0%	0%
De Pollen	0%	1%	0%	0%	0%
Geerdijk	0%	0%	0%	0%	0%
Buitengebied van de gemeente Twenterand	5%	4%	3%	5%	0%
Andere gemeente, namelijk:	13%*	13%**	25%	18%	7%
			<i>N = 84</i>		

34. In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen:

Ik vind het belangrijk om in de buurt goede contacten te hebben (met bijv. burens, familie, vrienden)

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	45%	40%	13%	3%	0%
Overig/ ouderen	52%	38%	10%	0%	1%
50-65	47%	31%	16%	0%	6%
65-75	65%	30%	5%	0%	0%
75+	72%	29%	0%	0%	0%

Ik vind het belangrijk om dichtbij het centrum te wonen

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	3%	8%	75%	10%	5%
Overig/ ouderen	20%	28%	39%	11%	1%
50-65	22%	22%	47%	9%	0%
65-75	37%	43%	14%	6%	0%
75+	50%	29%	14%	7%	0%

Veiligheid is een doorslaggevende factor in mijn woningkeuze

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	13%	63%	20%	0%	5%
Overig/ouderen	27%	43%	25%	4%	0%
50-65	35%	25%	41%	0%	0%
65-75	33%	38%	24%	5%	0%
75+	36%	43%	14%	7%	0%

Ik vind het belangrijk om een energiezuinige of energie-neutrale woning te kopen

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	10%	40%	38%	10%	3%
Overig/ouderen	26%	38%	32%	2%	2%
50-65	31%	28%	34%	0%	6%
65-75	36%	33%	31%	0%	0%
75+	38%	15%	31%	8%	8%

Ik wil graag dat mijn woning levensloopbestendig is, dat ik er zonder problemen kan blijven wonen als ik ouder wordt

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	10%	40%	38%	10%	3%
Overig/ouderen	32%	29%	22%	10%	7%
50-65	41%	47%	9%	0%	3%
65-75	58%	31%	8%	3%	0%
75+	64%	14%	14%	7%	0%

Ik wil vanuit mijn woning in maximaal 15 minuten bij het treinstation zijn

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	3%	13%	45%	15%	25%
Overig/ouderen	6%	12%	41%	22%	19%
50-65	9%	13%	44%	13%	22%
65-75	3%	17%	50%	14%	17%
75+	23%	8%	46%	8%	15%

**35. hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen:
 Om fijn te kunnen wonen vind ik het belangrijk dat....**

...er veel groen in de buurt is

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	18%	48%	35%	0%	0%
Overig/ouderen	42%	40%	17%	1%	0%
50-65	50%	34%	16%	0%	0%
65-75	38%	38%	21%	3%	0%
75+	72%	29%	0%	0%	0%

... er in de buurt restaurantjes en horeca aanwezig zijn

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	13%	28%	35%	25%	0%
Overig/ouderen	9%	32%	42%	13%	5%
50-65	19%	32%	29%	16%	3%
65-75	12%	21%	41%	27%	0%
75+	0%	42%	50%	0%	8%

...er een winkelcentrum/supermarkt aanwezig is in de buurt

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	28%	55%	15%	3%	0%
Overig/ouderen	29%	50%	17%	3%	1%
50-65	34%	38%	19%	6%	3%
65-75	36%	47%	17%	0%	0%
75+	36%	57%	7%	0%	0%

... er een goede bereikbaarheid is per fiets, auto en OV

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	20%	53%	25%	0%	3%
Overig/ouderen	24%	49%	24%	1%	1%
50-65	22%	41%	28%	3%	6%
65-75	36%	44%	19%	0%	0%
75+	43%	43%	14%	0%	

... er sportvoorzieningen dichtbij zijn

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	15%	30%	40%	10%	5%
Overig/ ouderen	9%	27%	44%	26%	26%
50-65	10%	10%	54%	16%	10%
65-75	6%	12%	47%	27%	9%
75+	14%	7%	57%	21%	0%

... ik binnen 15 minuten reizen bij mijn werk ben

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	3%	13%	38%	30%	18%
Overig/ ouderen	2%	12%	35%	26%	26%
50-65	6%	6%	47%	25%	16%
65-75	0%	3%	30%	15%	51%
75+	0%	0%	46%	27%	27%

... Ik veel mensen ken in mijn eigen buurt

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	13%	38%	35%	8%	8%
Overig/ ouderen	14%	32%	42%	8%	4%
50-65	6%	35%	44%	9%	6%
65-75	17%	20%	43%	11%	9%
75+	14%	36%	36%	14%	0%

... er cultureel aanbod is (theater, toneel, film, muziek en musea)

	Helemaal eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal oneens
Starters	3%	18%	40%	13%	28%
Overig/ ouderen	6%	18%	42%	22%	11%
50-65	6%	19%	47%	22%	6%
65-75	9%	26%	35%	15%	15%
75+	8%	8%	58%	25%	0%

Tussenconclusie locatie en kenmerken nieuwe woning voor Starters:

- De meeste deelnemers hebben een voorkeur voor een koopwoning in de plaats Vriezenveen (wat te verklaren valt uit het feit dat een vergelijkbaar percentage deelnemers ook uit Vriezenveen komt en hier graag wil blijven wonen).
- De belangrijkste kenmerken van een nieuwe woning zijn voor veel starters: goede contacten in de buurt, veiligheid, veel groen en een winkelcentrum/supermarkt in de buurt en goede bereikbaarheid.

- Redenen als 'binnen 15 minuten op het werk zijn' of 'cultureel aanbod' zijn minder essentieel voor woningzoekenden.

Tussenconclusie locatie en kenmerken nieuwe woning voor Overig/ouderen:

- De meeste oudere respondenten hebben een voorkeur voor een koopwoning in de plaats Vriezenveen, net als bij de Starters.
- De belangrijkste kenmerken van een nieuwe woning zijn voor deze doelgroep: goede contacten in de buurt, veiligheid, een energiezuinige woning, levensloopbestendige woning (vooral bij de senioren heel belangrijk), veel groen en een winkelcentrum/supermarkt in de buurt en goede bereikbaarheid.
- Redenen als 'een sportvoorziening dichtbij' of 'cultureel aanbod' zijn minder essentieel voor de oudere doelgroep. Terwijl bij de open antwoorden hier juist wel op gewezen wordt, dus de aanname is dat dit wél heel belangrijk is om mensen in de gemeente Twenterand te behouden.

5) Duurzaam wonen

In hoeverre is het belangrijk dat de nieuwe woning duurzaam is.

36. Wat zijn voor jou de belangrijkste voorwaarden om energiebesparende maatregelen in jouw huis te nemen?			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Een betaalbaar aanbod	64%	56%	53%	48%	30%
Goed geïnformeerd worden over de mogelijkheden	19%	20%	19%	24%	44%
Eigen keuze in maatregelen en aannemer	15%	21%	26%	26%	22%
Weinig overlast van de verbouwing	2%	2%	3%	2%	4%
			N = 275		

37. Waar moet wat jou betreft gestart worden met het nemen van energiebesparende maatregelen?			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Openbare gebouwen en grote blokken huurwoningen	55%	37%	36%	40%	37%
Woningeigenaren zelf aan zet laten	15%	31%	30%	31%	41%
In straten waar de meeste winst wat betreft energiebesparing behaald wordt.	28%	24%	26%	24%	15%
Anders, namelijk:	2%	8%**	8%	4%	7%
			<i>N = 275</i>		

38. In welk geval zou je willen deelnemen aan een gezamenlijke actie in jouw straat voor energiebesparende maatregelen?			Senioren		
	Starters	Overig/ouderen	50-65	65-75	75+
Op basis van vrijwillige deelname	30%	38%	39%	54%	52%
In het geval een onafhankelijke adviseur ons bijstaat	2%	2%	3%	3%	0%
Wanneer ik niet veel tijd kwijt ben aan deelname	6%	2%	3%	0%	4%
Als gezamenlijke deelname kostenvoordeel oplevert	30%	23%	22%	18%	26%
Wanneer de gemeente subsidies verstrekt of kortingen aanbiedt.	32%	35%	34%	24%	19%
			<i>N = 275</i>		

Tussenconclusie duurzaam wonen

- Wanneer er een betaalbaar aanbod is willen zowel starters als ouderen energiebesparende maatregelen in huis nemen.
- Starters vinden dat de gemeente moet starten met energiebesparende maatregelen bij openbare gebouwen en grote blokken huurwoningen, de oudere doelgroep is hierover meer verdeeld, en vinden ook dat deze beslissing bij de huiseigenaren zelf moet liggen.
- De belangrijkste reden om deel te nemen aan een gezamenlijke actie in de straat is voor Starters een subsidie of korting en voor ouderen 'op basis van vrijwillige deelname'. Maar het kostenplaatje blijft bij dit onderwerp de belangrijkste reden om mee te doen of af te haken.

6) Wonen in de gemeente Twenterand

Wat maakt het wonen in Twenterand aantrekkelijk of minder aantrekkelijk voor de deelnemers aan het onderzoek.

39. Wat spreekt je aan in de gemeente Twenterand? (max 2 antwoorden)		
	Starters	Overig/ouderen
Woningen (prijs, kwaliteit, architectuur, variatie)	28%	21%
Woonomgeving (voorzieningen, groen en inrichting ruimte)	30%	51%
Contacten in de buurt (buren, familie, vrienden)	73%	57%
Sfeer in de wijk (veiligheid, levendigheid)	19%	24%
Anders, namelijk:	6%*	11%**

40. Wat spreekt je het minst aan in de gemeente Twenterand? (max 2 antwoorden)		
	Starters	Overig/ouderen
Woningen (prijs, kwaliteit, architectuur, variatie)	43%	31%
Woonomgeving (voorzieningen, groen en inrichting ruimte)	19%	20%
Contacten in de buurt (buren, familie, vrienden)	0%	8%
Sfeer in de wijk (veiligheid, levendigheid)	38%	24%
Anders, namelijk:	19%*	37%**
	<i>N= 47</i>	<i>N = 471</i>

**zie bijlage voor de open antwoordkeuze

41. Wat is de belangrijkste reden waarom je in Twenterand wilt wonen?
Voor antwoorden op open vraag zie bijlage 1
Top 3 antwoorden: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Familie en vrienden in de buurt</i> 2. <i>Hier liggen mijn roots</i> 3. <i>Werk</i>

42. Waarom zou je niet in Twenterand willen wonen?
Voor antwoorden op open vraag zie bijlage 1
Top 3 antwoorden: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Weinig te beleven</i> 2. <i>prijzen/duur</i> 3. <i>niet veilig</i>

Tussenconclusie wonen in de gemeente Twenterand:

- Deelnemers van beide doelgroepen hechten de meeste waarde aan contacten in de buurt (buren, familie, vrienden).
- Starters geven aan de woningen (prijs, kwaliteit, architectuur en variatie) het minst aantrekkelijk te vinden in de gemeente Twenterand. Ook de oudere doelgroep vindt dit onderdeel ook weinig aantrekkelijk. Daarnaast maakt deze doelgroep veelvuldig gebruik van de open antwoordmogelijkheid en geeft hier aan minder tevreden te zijn met de overlast van jongeren, verkeershinder en hondenpoep. Meerdere personen geven aan: "Dat de kern Vriezenveen in alles wordt voorgetrokken en hierdoor automatisch de andere kleinere kernen systematisch tekort wordt gedaan. Maar ook een aanzienlijk deel geeft aan dat ze geen minpunten kunnen bedenken en graag wonen in de gemeente Twenterand."